

УДК 811.111:378.147

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/81-1-37>**Марія БІЛОКОПИТОВА,***orcid.org/0000-0003-3817-245X*

викладач кафедри іноземних мов

Університету імені Альфреда Нобеля

(Дніпро, Україна) *bilokopytova.m@duan.edu.ua***Карина ОСТРОВСЬКА,***orcid.org/0009-0008-6749-5374*

викладач кафедри іноземних мов

Університету імені Альфреда Нобеля

(Дніпро, Україна) *ostrovska.k@duan.edu.ua*

ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

У статті розглядається застосування проєктного підходу в навчанні англійської мови студентів університету. Проєктний підхід, як інноваційна методика, сприяє формуванню у студентів мовних і комунікативних навичок, а також розвиває їхній творчий потенціал і вміння працювати в команді. Особливу увагу приділено ролі викладача в організації проєктної діяльності, спрямованої на досягнення освітніх цілей.

Актуальність проєктного підходу зумовлена необхідністю підвищення мотивації студентів до вивчення англійської мови в умовах глобалізації та зростаючої потреби в міжкультурній комунікації. У статті підкреслюється, що цей підхід не тільки посилює практичну значущість досліджуваного матеріалу, а й дає змогу інтегрувати вивчення англійської мови з професійною підготовкою здобувачів. Автори наводять приклади успішного використання проєктного підходу в різних формах: створення мультимедійних презентацій, проведення досліджень та їх представлення англійською мовою, участь у дебатах і культурних заходах, тощо. Проєктна діяльність інтегрує індивідуальну та групову роботу, що дає змогу враховувати рівень підготовки кожного студента та розвивати їхні сильні сторони. Ключова роль викладача полягає в управлінні процесом навчання, формуванні навчальних цілей, підборі відповідних завдань і підтримці студентів на всіх етапах виконання проєкту. Викладач виступає не тільки як джерело знань, а й як наставник і керівник, що створює умови для продуктивної взаємодії студентів. У статті аналізуються переваги та виклики, пов'язані з використанням проєктного підходу. До переваг належать підвищення інтересу до навчання, розвиток критичного мислення, поглиблення знань мови та її практичне застосування. Серед викликів зазначаються необхідність ретельної підготовки з боку викладача, а також складнощі в оцінюванні роботи студентів у рамках проєктної діяльності. Робиться висновок про високу ефективність проєктного підходу в навчанні англійської мови студентів університетів. Автори рекомендують активно впроваджувати його в навчальний процес, адаптуючи завдання до рівня мовної підготовки та професійних інтересів студентів.

Ключові слова: проєктний підхід, проєкт, навчання англійській мові, англійська мова, викладач, студенти, університет.

Mariia BILOKOPYTOVA,*orcid.org/0000-0003-3817-245X*

Lecturer at the Department of Foreign Languages

Alfred Nobel University

(Dnipro, Ukraine) *bilokopytova.m@duan.edu.ua***Karyna OSTROVSKA,***orcid.org/0009-0008-6749-5374*

Lecturer at the Department of Foreign Languages

Alfred Nobel University

(Dnipro, Ukraine) *ostrovska.k@duan.edu.ua*

USE OF THE PROJECT APPROACH IN TEACHING ENGLISH TO UNIVERSITY STUDENTS

The article discusses the use of the project approach in teaching English to university students. The project approach, as an innovative methodology, contributes to the formation of students' language and communication skills, as well as develops their creativity and teamwork. Particular attention is paid to the role of the teacher in organising project activities aimed at achieving educational goals. The relevance of the project-based approach is driven by the need to increase students' motivation to learn English in the context of globalisation and the growing need for intercultural communication. The article emphasises that this approach not only enhances the practical relevance of the material

studied, but also allows for the integration of English language learning with the professional training of students. The authors provide examples of the successful use of the project approach in various forms: creating multimedia presentations, conducting research and presenting it in English, participating in debates and cultural events, etc. Project activities integrate individual and group work, which allows us to take into account the level of preparation of each student and develop their strengths. The key role of the teacher is to manage the learning process, formulate learning objectives, select appropriate tasks and support students at all stages of the project. The teacher acts not only as a source of knowledge, but also as a mentor and leader, which creates conditions for productive interaction between students. The article analyses the benefits and challenges of using the project-based approach. The advantages include increased interest in learning, development of critical thinking, deepening of language knowledge and its practical application. Challenges include the need for careful preparation by the teacher, as well as difficulties in assessing students' work in project activities. The authors conclude that the project approach is highly effective in teaching English to university students. The authors recommend actively implementing it in the educational process, adapting tasks to the level of language proficiency and professional interests of students.

Key words: *project-based approach, project, English language learning, English language, teacher, students, university.*

Постановка проблеми. Сучасна молодь сприймає майбутню професію не лише, як заробіток, але й справу, що охоплюватиме їхні інтереси й сприятиме постійному саморозвитку. Відповідно актуальність занять з англійської мови вже виходить далеко за межі вивчення граматики й професійної лексики, але й також включає в себе створення презентацій, засідання розмовних клубів, кейси-батли та іншу проєктну діяльність. Крім того, проєктний підхід відіграє вирішальну роль у розвитку навичок 21 століття. Окрім засвоєння мови, він сприяє розвитку критичного мислення, креативності, співпраці та цифрової грамотності. Ці навички необхідні для процвітання в сучасному глобалізованому суспільстві, де англійська мова часто слугує, як лінгва франка. На відміну від традиційних методів, які значною мірою покладаються на заучування – проєкти дозволяють студентам досліджувати теми, що становлять особистий інтерес. Коли здобувачі бачать зв'язок своїх завдань з повсякденним життям або релевантною тематикою – їхня внутрішня мотивація зростає. Відчуття мети спонукає їх докладати більше зусиль і брати активну участь у навчальному процесі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні десятиліття проєктному навчанню приділяється багато уваги в галузі освіти. Низка досліджень показали, що проєктний підхід може покращити навчальну мотивацію студентів, навички рішення проблем, роботу в команді та комунікативні навички.

Проте виникнення проєктного підходу бере свій початок ще наприкінці 19 століття. Першим поштовхом до виникнення методу стали ідеї американського філософа і психолога Джона Дьюї. Принцип Дьюї базувався на «навчанні на практиці». У своїй праці «Моє педагогічне кредо» він оприлюднив свої переконання, зокрема думку про те, що «вчитель знаходиться в школі не для того,

щоб нав'язувати дитині певні ідеї чи формувати певні звички, а як член спільноти – щоб обирати способи впливу на дитину, і допомогти їй правильно на них реагувати». (Dewey, 1897) З цієї причини він пропагував так звану експресивну або конструктивну діяльність, як центр кореляції. (Dewey, 1938) Учень і послідовник Дьюї, Вільям Хьорд Хліпатрік, став основоположником методу проєктів. Проєктний підхід Хліпатріка вперше застосували на практиці у 20–30-х роках у США в школі Е. Коллінгса. Учні повинні були самі проєктувати те, чим їм належало займатися. Особлива увага приділялася вибору діяльності, за допомогою якої здобувалися знання. Матеріали для навчання бралися з повсякденності. Учні самі обирали те, що повинно було стати змістом навчальної роботи; освітяни лише надавали їм допомогу у виконанні задуманого (Gulbahar, Slater, 2019).

З наших сучасників американський науковець Томас Маркхем у 2011 описав проєктне навчання наступним чином: «Інтегрування знань та дій. Студенти засвоюють знання та елементи основної навчальної програми, а також застосовують отримані знання для розв'язання справжніх проблем і отримання результатів, які мають значення. Студенти, які навчаються за методом проєктів, використовують цифрові інструменти для створення високоякісних спільних продуктів. Проєктне навчання переорієнтовує освіту на студента, а не на навчальну програму – це зміна, яку вимагає глобальний світ, що винагороджує нематеріальні активи, такі як драйв, пристрасть, творчість, емпатія та стійкість. Цьому не можна навчитись за підручником, але це має бути активізовано через досвід» (Markham, 2011).

Метою статті є дослідити ефективність проєктно-орієнтованого підходу у засвоєнні англійської мови, розвитку критичного мислення й навичкам співпраці, визначити роль викладача у керуванні проєктом, а також обґрунтувати які саме форми

проектів є доречними й актуальними на заняттях з англійської у студентів університету.

Виклад основного матеріалу дослідження. За визначенням Хусін Чжон, навчання за методом проектів – це освітній метод, який має на меті надати студентам змогу здобути знання, навички та глибоке розуміння, беручи активну участь у дослідженні та вирішенні реальних проблем. У проектному навчанні здобувачі зазвичай співпрацюють над одним або кількома проектами, які вимагають від них застосування предметних знань, навичок і творчого підходу для вирішення реальних життєвих проблем (Zhong, 2023).

В основі цього методу навчання лежать предметні принципи. Під керівництвом викладача студенти вільно об'єднуються в групи відповідно до власних інтересів та умов, і обирають різні теми для досліджень. Використовуючи різні ресурси, вони самостійно проводять дослідницьку діяльність і вирішують низку пов'язаних між собою проблем протягом певного періоду часу, формуючи таким чином дослідницьку модель навчання (Zhong, 2023).

За дослідженням британської письменниці й викладачки Дайани Фрід-Бут проектний підхід, як правило, включає три етапи: планування, реалізацію та вихід. На етапі планування студенти спочатку обирають проект, який їх цікавить, відповідає їхнім навчальним цілям і рівню володіння мовою, має реальну ситуацію і є здійсненним, а потім складають загальний план і процес організації часу і кроків, необхідних для виконання проекту (Fried-Booth, 2002).

На етапі реалізації проекту студенти використовують специфічні методи дослідження та технічні інструменти всередині та зовні, включаючи читання, перегляд відео, опитування тощо, а також використання онлайн-ресурсів та інструменти для збору, обговорення, аналізу та систематизації інформації, рефлексії процесу діяльності. Етап реалізації проекту є ядром проектної підходу, на якому і здобувається більшість предметних знань і навичок. На етапі завершення студенти використовують різні форми для написання звітів на основі отриманої інформації, створення мультимедійних продуктів, а також гнучко використовують цільову мову для захисту проекту (Fried-Booth, 2002).

Презентація результатів обов'язкова, адже її мета полягає в тому, щоб переконатися, що результати кожного проекту повністю відповідають практичній цінності і можуть бути інтегровані в сучасне середовище, а отже. З точки зору підходів до оприлюднення результатів, викладачі повинні забезпечити різноманітні відкриті мож-

ливості, щоб студенти могли повною мірою проявити свою творчість та уяву. Наприклад, демонструвати свої результати за допомогою моделей, фільмів, презентацій тощо.

Викладачі мають вирішальне значення для успіху впровадження проектно-орієнтованого навчання. Вони повинні дотримуватися тонкого балансу між залученням студентів і передачею їм відповідальності за навчання. Спочатку освітня планують і організують навчальну програму за допомогою ретельно розроблених навчальних заходів, створюють графіки роботи і загальну структуру, а також закладають основу для безперешкодного просування проекту (Murphy, Mahoney, Chen, Mendoza-Diaz, Yang, 2005).

Упродовж усього створення проекту викладачі застосовують підхід до навчання у співпраці та беруть активну участь у взаємодії членів команди. Вони відіграють ключову роль в організації ресурсів та управлінні змінами в проекті. Їхні координаційні та організаційні навички забезпечують узгодження завдань різних членів команди одне з одним для виконання проекту за затвердженим планом (Saye, Brush, 2002). Постійна комунікація між викладачами та студентами також має важливе значення. Викладачі повинні заохочувати студентів ділитися своїм розумінням і досвідом навчання, щоб можна було швидко вирішувати труднощі і надавати необхідні коментарі та вказівки. Такий метод відкритого спілкування може підвищити навчальну мотивацію здобувачів, а також допомогти викладачам краще зрозуміти навчальні потреби студентів (Prince, Felder, 2007).

Висновки. Проектний підхід у викладанні англійської мови має багато переваг. Робота над проектами моделює реальні ситуації, з якими студенти можуть зіткнутися в майбутньому, наприклад, участь у міжнародних конференціях, переговори з іноземними колегами або робота в багатомовних командах. Викладачі виступають у ролі організаторів і наставників, а також підтримують і оцінюють роботу здобувачів. Їхнє активне залучення та керівництво мають вирішальне значення для безперешкодного просування проекту та успішного навчання студентів. Викладачі повинні послідовно створювати середовище для вивчення англійської мови, щоб студенти могли по-справжньому досліджувати предмет, мислити, висловлювати думки та передавати інформацію. Повне розуміння моделей, концепцій, принципів і процесів викладання на основі проектів та впровадження практик викладання дозволить більшій кількості занять з англійської поправді інтегрувати навчальні потреби студентів і відобразити цін-

ність навчання, тим самим постійно стимулюючи англійської мови в університеті дійсно сприяти ентузіазм здобувачів до вивчення мови та покращуючи їхні здібності, що дозволить викладанню підвищенню всебічної якості підготовки майбутніх фахівців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Dewey J. Education and Experience. *Touchstone*. 1938.
2. Dewey J. My Pedagogical Creed. *School Journal*. 1897.
3. Fried-Booth D. L. Project work [M] 2nd ed. *Oxford University Press*. 2002.
4. Gulbahar B., Slater T. Global Perspectives on Project-Based Language Learning, Teaching, and Assessment: Key Approaches, Technology Tools, and Frameworks. *Oxon: Routledge*. 2019.
5. Markham T. Project-Based Learning. *Teacher Librarian*. 2011. P. 38–42.
6. Murphy K. L., Mahoney S. E., Chen C.Y., Mendoza-Diaz N. V., Yang X. A constructivist model of mentoring, coaching, and facilitating online discussions. *Distance Education*. 2005. P. 341–366.
7. Prince M., Felder R. The many faces of inductive teaching and learning. *Journal of College Science Teaching*. 2007. P. 14–20.
8. Saye, J. W., Brush, T. Scaffolding critical reasoning about history and social issues in multimedia-supported learning environments. *Educational Technology Research and Development*. 2002. P. 77–96.
9. Zhong Y. Project-based Language Learning and Its Implications for English Teaching in Chinese Universities. Proceedings of the 2nd International Conference on Interdisciplinary Humanities and Communication Studies. *Teaching and Learning Department, New York University*. 2023. P. 102–109.

REFERENCES

1. Dewey J. (1938) Education and Experience. *Touchstone*.
2. Dewey J. (1897) My Pedagogical Creed. *School Journal*.
3. Fried-Booth D L. (2002) Project work [M] 2nd ed. *Oxford University Press*.
4. Gulbahar B., Slater T. (2019) Global Perspectives on Project-Based Language Learning, Teaching, and Assessment: Key Approaches, Technology Tools, and Frameworks. *Oxon: Routledge*.
5. Markham T. (2011) Project-Based Learning. *Teacher Librarian*. P. 38–42.
6. Murphy K. L., Mahoney S. E., Chen C.Y., Mendoza-Diaz N. V., Yang X. (2005) A constructivist model of mentoring, coaching, and facilitating online discussions. *Distance Education*. P. 341–366.
7. Prince M., Felder R. (2007) The many faces of inductive teaching and learning. *Journal of College Science Teaching*. P. 14–20.
8. Saye, J. W., Brush, T. (2002) Scaffolding critical reasoning about history and social issues in multimedia-supported learning environments. *Educational Technology Research and Development*. P. 77–96.
9. Zhong Y. (2023) Project-based Language Learning and Its Implications for English Teaching in Chinese Universities. Proceedings of the 2nd International Conference on Interdisciplinary Humanities and Communication Studies. *Teaching and Learning Department, New York University*. P. 102–109.